

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор

_____Леонід БАЧУРІН

«_____» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 1.10 «ТРАНСФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА»

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальності: 051 Економіка

Освітня програма: Економіка

Мова навчання: українська

Покровськ – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Трансформаційна економіка» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка

«   » _____ 2022 року. – 10 с.

Розробник: доц., к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Фоміна О.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку і оподаткування

Протокол №   від «   » _____ 2022 р.

Завідувач кафедрою економіки, обліку і оподаткування

_____ Наталія ПОДЛУЖНА

« _____ » _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною комісією галузей знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Протокол №   від «   » _____ 2022 р.

«   » _____ 2022 р. Голова _____ Ярослав ЛЯШОК

© ДонНТУ, 2022 рік

© Фоміна О.О., 2022 рік

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Вибіркова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	5	5
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	150	150
лекції:	48	8
практичні:	32	4
самостійна робота:	70	134
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Фоміна Олена Олександрівна, https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-eeo , olena.fomina@donntu.edu.ua	

Передумовою для вивчення дисципліни є здобуті знання з дисциплін основи економічної теорії, мікроекономіка, макроекономіка, економічні системи, інституціональна економіка.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у засвоєнні теоретичних знань за основними напрямками соціально-економічних трансформацій, сприянні формуванню прогресивного світогляду, розумінню особливостей соціально-економічного розвитку та спроможності на нього впливати за рахунок здійснення економічної політики.

Вибіркова навчальна дисципліна «Трансформаційна економіка» посідає в освітній програмі важливе місце, оскільки формує наступні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти.

Компетентності спеціальності:

а) загальні (ЗК):

ЗК3 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК4 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК8 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК11 - здатність приймати обґрунтовані рішення;

б) фахові (ФК):

ФК01 - Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

ФК05 - Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ФК12 - Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання:

ПРН03 - Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

ПРН04 - Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН07 - Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН11 - Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН21 - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Трансформаційна економіка» студент має:

а) знати:

закономірності існування трансформаційних станів економічних систем, основні типи та моделі їх трансформації;

концептуальні проблеми трансформації капіталістичної економічної системи та її інституціональні форми;

об'єктивність потреби соціалізації трансформаційних процесів, що відбуваються в економічних системах;

місце, завдання, можливості та перспективи України у глобальних трансформаційних проектах сучасності.

б) вміти:

визначати особливості, переваги і недоліки різних економічних систем, порівнювати різні системи впливу на розвиток економіки;

застосовувати отримані знання при вирішенні конкретних завдань в різних сферах соціально-економічної діяльності

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен. Семестровий письмовий екзамен проводиться в обсязі матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни «Трансформаційна економіка», і в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання формулюють порядок оцінювання під час поточного контролю (за результатами практичних занять, виконання реферату) та підсумкового контролю.

Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр 8	Пр 9	Пр 10	Реф	Поточний контроль	Екзамен	Максимальний бал
Д.ф.н.													
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	60	100
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	24	36	60
З.ф.н.													
15		15								10	40	60	100
10		10								4	24	36	60

Примітки:

1) Пр1, Пр2 і т.д практичні роботи;

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Основні теми дисципліни

Тема 1. Предмет, метод і функції трансформаційної економіки.

Тема 2. Концептуальні проблеми трансформації сучасного капіталізму.
Індустріальне і постіндустріальне суспільство

Тема 3. Інформаційне і постекономічне суспільство: спільні та відмінні риси, тенденції розвитку.

Тема 4. Людський, соціальний та інтелектуальний капітал як інституціональні форми функціонування інформаційного суспільства.

Тема 5. Соціалізація економіки: чинники, інституціональні форми та інструменти.

Тема 6. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах трансформаційного стану суспільства.

Тема 7. Прогнозування, планування, програмування як інструменти економічної політики держави.

Тема 8. Цілі економічної політики держави та економічна безпека.
Державний сектор у ринковій економіці.

Тема 9. Проблеми економічного зростання у трансформаційному періоді.

Тема 10. Основні тенденції та інституціональні форми трансформації у глобальному вимірі.

6.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет, метод і функції трансформаційної економіки.	4	2
2	Тема 2. Концептуальні проблеми трансформації сучасного капіталізму. Індустріальне і постіндустріальне суспільство.	5	
3	Тема 3. Інформаційне і постекономічне суспільство: спільні та відмінні риси, тенденції розвитку.	5	2
4	Тема 4. Людський, соціальний та інтелектуальний капітал як інституціональні форми функціонування інформаційного суспільства.	5	
5	Тема 5. Соціалізація економіки: чинники, інституціональні форми та інструменти.	5	
6	Тема 6. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах трансформаційного стану суспільства.	4	
7	Тема 7. Прогнозування, планування, програмування як інструменти економічної політики держави.	5	
8	Тема 8. Цілі економічної політики держави та економічна безпека. Державний сектор у ринковій економіці.	5	
9	Тема 9. Проблеми економічного зростання у трансформаційному періоді.	5	
10	Тема 10. Основні тенденції та інституціональні форми трансформації у глобальному вимірі.	5	
	Усього годин	48	4

6.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет, метод і функції трансформаційної економіки.	7	14
2	Тема 2. Концептуальні проблеми трансформації сучасного капіталізму. Індустріальне і постіндустріальне суспільство.	7	14
3	Тема 3. Інформаційне і постекономічне суспільство: спільні та відмінні риси, тенденції розвитку.	7	14
4	Тема 4. Людський, соціальний та інтелектуальний капітал як інституціональні форми функціонування інформаційного суспільства.	7	14
5	Тема 5. Соціалізація економіки: чинники, інституціональні форми та інструменти.	7	13
6	Тема 6. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах трансформаційного стану суспільства.	7	13

7	Тема 7. Прогнозування, планування, програмування як інструменти економічної політики держави.	7	13
8	Тема 8. Цілі економічної політики держави та економічна безпека. Державний сектор у ринковій економіці.	7	13
9	Тема 9. Проблеми економічного зростання у трансформаційному періоді.	7	13
10	Тема 10. Основні тенденції та інституціональні форми трансформації у глобальному вимірі.	7	13
	Усього годин	70	134

6.4 Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу виконується у вигляді реферату.

1. Теорії трансформації економіки і суспільства: досвід для України.
2. Сутність соціальної справедливості і економічна трансформація суспільних відносин.
3. Характеристика країн з соціально-орієнтованою ринковою економікою: особливості суспільного розвитку.
4. Політика екологічної, енергетичної та технологічної безпеки в сучасних умовах розвитку економіки.
5. Науково-технічна політика держави та промислова революція сучасного світу
6. Інвестиційна політика України в період трансформації суспільних відносин
7. Інноваційна політика держави на шляху побудови суспільства 5.0.
8. Позитивні та негативні фактори глобалізації.
9. Етапи економічного розвитку в економічній теорії: трансформаційний аспект.
10. Трансформаційна економіка та сучасні напрямки економічної політики .
11. Методи та економічні важелі структурного регулювання трансформаційних процесів.
12. Суть зовнішньоекономічної політики держави в перехідний період.
13. Теорії економічного зростання та відповідна економічна політика.
14. Критерії економічного зростання в умовах трансформації суспільних відносин.
15. Способи реалізації політики економічного зростання сучасної держави.
16. Західні теорії світового господарства і глобалізація.
17. Світові індекси вимірювання трансформаційних процесів.
18. Теорії постсоціалістичної трансформації.
19. Теорія соціалізму з китайською специфікою.
20. Західні теорії економіки країн, що розвиваються.

7. Література

7.1 Основна

1. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник / Дідківська Л.І., Головка Л.С. – К., 2017. - 214с.;
2. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник / Стеченко Д.М. – К., 2016. - 262 с.;
3. Державне регулювання економіки: Підручник / Швайка Л.А. – К., 2018. – 462с.
4. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навчальний посібник / Мельник А.Ф. – К., 2017. 6 – 699с.;
5. Юрчишин І.І. Соціальна політика та соціалізація економіки України. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vpu/Ekon/2008_6/32.pdf
6. Метафізика економіки: Монографія. — 2-е изд., испр. и доп. / Базилевич В.Д. — К., 2010. — 925 с.
7. Полянй К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени / Пер. с англ. — Спб.: Антея, 2002. — 280 с.
8. Трансформаційна економіка: навч. посіб. / За ред. В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.

7.2 Допоміжна

1. Трансформаційна економіка та економічна політика держави: навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студентів 2 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 6.075 «Маркетинг» освітнього рівня «бакалавр» / уклад. Курей О.А. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2019. – 40 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24404>
2. Скрипник А.В. Державне регулювання трансформаційної економіки (аспекти моделювання): Монографія/ А.В.Скрипник. – Ірпінь, Академія державної податкової служби України, 2002. – 312 с.
3. Попело О.В. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект і сучасні тенденції розвитку в Україні // Економіка і регіон. – 2015. – №2 (51). – С.66-78.

4. Сало І.В. Методологічні засади формування економічної політики України: [монографія] / І. В. Сало, М. А. Єпіфанова, К. О. Соколенко. – Суми: Унів. кн., 2013. – 224 с.

5. Петришина Н.В. Проблеми трансформації економіки України / Н. В. Петришина // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18 : Економіка і право. - 2014. - Вип. 24. - С. 31-38.

6. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. – К.: Основи, 2000. – 198 с.

7.3 Методична

1. Курс лекцій з дисципліни «Трансформаційна економіка» (у розробці)
2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Трансформаційна економіка» (у розробці)
3. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання з дисципліни «Трансформаційна економіка» (у розробці)

8. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Нормативні акти України - законодавство для практиків URL:
<http://www.nau.kiev.ua>
6. Офіційний вісник України URL: <http://www.gdo.kiev.ua>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>